

Byerne er stor Boligmangel, maaske er Boligmangelen der større. Er det kun paa Landet, at der ikke er Plads? Jeg tror, at der ogsaa i Byerne i høj Grad er Overflod paa Folk, som søger Erhverv. Det forekommer mig ogsaa, at det ærede Medlem Hr. Gerhard Nielsen selv i sin videre Udvikling kom med en Indrømmelse af, at det ikke absolut er en Drivning, idet han sagde: Ogsaa Gaardmænd flytter ind til Byerne. Drives de ogsaa ind? Sagen er vistnok den, at der ogsaa er en Sugning til Byerne, begrundet i, at mangfoldige Folk ønsker at bo i Byerne fremfor paa Landet. Der er maaske lidt af begge Dele. For øvrigt vil jeg henstille, at de, der protesterer mod mine Udtalelser, i nogen Grad undersøger, hvad det er, jeg har sagt, og det, jeg har sagt, er ikke, at der finder Sugning Sted fra Landet til Byerne, men at der i gode Tider finder en Sugning Sted fra Smaadrift over til Stordrift. Det tror jeg jeg kan staa ved. Jeg tror ikke, de smaahandelnde og de, der er ved den mindre Haandværksdrift, gaar over i Stordriftens Tjeneste alene af Lyst og Fornøjelse, men fordi de mener, at de kan finde deres Udkomme der paa en bedre og lettere Maade. Mon ikke det skulde være Grunden til, at smaahandelnde og Haandværkere i gode Tider gaar ind i Fabrikkerne? Skulde det være en Drivning? Selvfølgelig ikke. Det er, fordi de mener at kunne tjene mere eller tjene deres Udkomme lettere i Fabrikdriften. Det er det, jeg har udtalt, og det mener jeg at kunne staa ved.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Gerhard Nielsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Gerhard Nielsen: Nogen Kritik af det ærede Medlems Udtalelser fremsatte jeg ikke paa anden Vis end ved, at jeg antydede, at han havde søgt at klare Spørgsmaalet ved blot at sige, der var en Sugning fra Byernes Side, saaledes at den overskydende Landbougdom søgte ind til Byerne. Men for det første er det saaledes, at de unge ikke kan blive ude paa Landet, der er ingen Plads til dem, der bygges ikke noget; selv Gaardmænd, der sælger deres Ejendom, bygger ikke derude, men flytter ogsaa til Byerne. I Øjeblikket er der Bolignød i Byerne, men hvorfor? Fordi Landbruget ikke sørger for sin Ungdom, saaledes at den kan blive derude. Vi har i Byerne maattet tage baade de unge,

der ikke kunde faa Arbejde paa Landet, og de gamle, der solgte deres Ejendom. Naar jeg omtalte dette ogsaa i Forbindelse med Indvandringen i 70erne, 80erne og 90erne, er det, fordi jeg personlig ved, hvorledes det er gaaet til. Jeg maatte selv personlig vandre den Vej ude fra den Egn, hvor jeg var, og det gælder sikkert for hele Landet, at Gaardmændenes Sønner og Døtre og Husmændenes Sønner og Døtre vandrede ind til Byerne, fordi der ikke var Plads til os derude. Det eneste, vi, der ikke var ældste Sønner, kunde tænke os at faa derude, var en Daglejers Lod, og en saadan var ikke lystelig. Det var Fattigdom og Elendighed, det var Tærskning om Vinteren for 35 Øre om Dagen og Kosten, derfor skulde man føde Konen og Børneflokket derhjemme.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Knud Kristensen: Det ærede Medlem Hr. Gerhard Nielsen sagde, at han ikke havde kritiseret mine Udtalelser, men han sagde, de var urigtige, og jeg ved ikke, om det ikke er en Kritik. Jeg mener dog, at mine Udtalelser var rigtige. Det ærede Medlem fremhævede navnlig, at Gaardmændene byggede ikke paa Landet, derfor maatte man tage imod dem i Byerne. Men det er ikke, fordi man ikke kan bygge derude, det er, fordi de ikke har Lyst. Og det er ogsaa Tilfældet med mange unge, at de ikke har Lyst til at blive paa Landet. Der tales om de Husmandsbrug, som man paastaar bliver nedlagt. Men hvorfor? Fordi Ejerne tror, at de kan tjene deres Udkomme bedre og nemmere i Fabrikkerne. Ellers er de ikke nødt til at sælge deres Husmandsbrug. Der var ogsaa Mulighed for, at der kunde oprettes Husmandsbrug, hvis de paagældende kunde give de Priser, der er de gangbare, og endda faa et temmelig godt Udkomme. Det, jeg har sagt, var netop, at naar man skal give de Priser, ønsker mange at flytte ind til Byerne. Derfor gaar Strømmen ind til Byerne og er saa stærk, som den er. Men for øvrigt var det slet ikke Strømmen til Byerne, som jeg understregede og paapegede, det var Strømmen fra Smaadrift til Stordrift. Hvis det ærede Medlem vil protestere mod mine Udtalelser forleden, maa det være mod dem, for det er dem, jeg er fremkommet med.